

ע"פ 1210/15 - גלב גרוזובסקי נגד היועץ המשפטי לממשלה

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 1210/15

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן
כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט א' שהם

המערער: גלב גרוזובסקי

נ ג ד

המשיב: היועץ המשפטי לממשלה

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים,
מיום 19.1.2015, בתה"ג 51872-09-14, שניתן על-ידי
כב' השופט הבכיר א' כהן

תאריך הישיבה: כ"ג באלול
התשע"ה (7.9.2015)

בשם המערער: עו"ד חיים איזנקוט

בשם המשיב: עו"ד ג'ני קרמור; עו"ד אלי קלצמן

פסק-דין

השופט א' שהם:

1. לפנינו ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, בתה"ג 51872-09-14, מיום 19.1.2015, בגדרו הוכרז המערער כבר-הסגרה למדינת רוסיה.

רקע

2. נגד המערער מתנהלת חקירת משטרה ברוסיה, בחשד לביצוע עבירות מין בשלוש קטינות, שטרם מלאו להן 14 שנים (להלן: הקטינות). ביום 27.9.2013, לאחר פתיחת החקירה נגדו, נכנס המערער למדינת ישראל, באמצעות אשרת תייר, ומאז הוא שוהה בארץ.

3. ביום 16.6.2014, הגישה ממשלת רוסיה בקשה להסגרתו של המערער לתחומה, לצורך העמדתו לדין, בגין ביצוע העבירות בהן נחשד (להלן: בקשת ההסגרה). על רקע זה, הורתה שרת המשפטים לשעבר, הגב' ציפי לבני, על הבאתו של המערער בפני בית המשפט המחוזי בירושלים, בהתאם לסעיף 3 לחוק ההסגרה, התשי"ד-1954 (להלן: חוק ההסגרה). בהמשך לכך, ביום 22.9.2014, הגיש המשיב עתירה לבית משפט קמא להכריז על המערער כבר-הסגרה למדינת רוסיה.

4. בבקשת ההסגרה נטען, כי במהלך חודשי הקיץ של שנת 2011, שימש המערער ככומר בקייטנת ילדים אורתודוקסית נוצרית, באי קובנץ, שבמחוז סנט-פטרבורג, שבצפון-מערב רוסיה. כעולה מבקשת ההסגרה, באחד מימי הפעילות בקייטנה, בשעת מנוחת הצהריים, נכנס המערער לחדרה של י', אחת מן החניכות, ילידת 0.0.2000, הפשיל את שמלתה ואת תחתוניה, וליקק את איבר מינה.

עוד נטען בבקשת ההסגרה, כי בין התאריכים 11.6.2013 ל-23.6.2013, התלווה המערער לקייטנת קיץ מטעם ארגון אורתודוקסי נוצרי, בשם "פילדלפיה", שנערכה באי קוס, שביוון. על-פי בקשת ההסגרה, באחד מערבי הפעילות של הקייטנה, בסמוך לשעה 22:00, הגיע המערער לחדרן של מ', ילידת 0.0.2001 ושל ד', ילידת 0.0.2004, נכנס למיטתן המשותפת, והחל לשוחח עמן על נושאי דת. בשלב מסוים, כך נטען, החל המערער ללטף את בטניהן ואיברי מינן של מ' ו-ד', תוך שהוא מחדיר את אצבעותיו לאיברי המין שלהן, מספר רב של פעמים.

על רקע זה, כך על-פי בקשת ההסגרה, נחשד המערער בביצוע מספר עבירות מין בקטינות, שטרם מלאו להן 14 שנים, תוך שימש בכוח או באיומים, ותוך ניצול מצבן כחסרי ישע, לפי סעיף 132(4)(B) לחוק העונשין הרוסי, עבירה שדינה עד 15 שנות מאסר. בבקשת ההסגרה נתמכה בהודעותיהן של י', מ' ו-ד', להן צורפו חוות דעת פסיכיאטריות-פסיכולוגיות.

5. ביום 19.1.2015, קיבל בית משפט קמא את עתירתו של המשיב, והכריז על המערער כבר-הסגרה למדינת רוסיה.

6. תחילה, דחה בית משפט קמא את טענתו של המערער, לפיה פתיחת החקירה נגדו מקורה ב"מסע רדיפה" שמתנהל נגדו, על-ידי גורמים בעלי עניין, מתוך מטרה לנקום בו, בעקבות הפיכתו לדמות דתית וחינוכית בולטת ופופולארית ברוסיה (להלן: טענת הרדיפה הפוליטית). נקבע, בהקשר זה, כי הנחת המוצא של בית המשפט בישראל, בעת דיון הנוגע להסגרתו של אדם למדינה עמה כרתה ישראל הסכם הסגרה, היא שהמדינה הפונה עומדת בסטנדרטים של משפט הוגן. בהינתן הנחה זו, לעמדתו של בית משפט קמא, הנטל להוכיח דבר קיומם של סייגים להסגרה, כגון סייג הנוגע לחשש מפני היעדר משפט הוגן, רובץ על שכמו של המערער. על יסוד האמור, קבע בית משפט קמא כי לא עלה בידי המערער להוכיח בראיות את טענת הרדיפה הפוליטית, ומכאן שהוא לא עמד בנטל להקים סייג להימנעות מהסגרתו. בית משפט קמא דחה, בהקשר הנדון, את הטענה לפיה מר גנאדי (להלן: גנאדי), מנהלו הישיר של המערער, הוא שעומד מאחורי הפללתו. נקבע, כי לא מן הנמנע שמנהלו הישיר של מי אשר נחשד במעשים פליליים, יגלה מעורבות בחקירה המתנהלת נגדו, ועל-כן המסקנות שמבקש המערער להסיק מעצם מעורבותו של גנאדי בחקירה, הינן ספקולטיביות גרידא. עוד נדחתה הטענה, כי גנאדי פעל כדי לייאש את המערער, ולהוביל אותו, בעל כורחו, להודות במעשים המיוחסים לו. אדרבא, כך קבע בית משפט קמא, ניכר על גנאדי כי הוא ביקש להזהיר את המערער ולדרבן אותו לשכור שירותיו של עורך דין מנוסה, לנוכח הסתבכותו בפרשה.

בית משפט קמא הוסיף וקבע, כי אין כל מניעה, בהיבט תקנת הציבור, להכריז על המערער כבר-הסגרה לרוסיה. לגישתו של בית משפט קמא, החשש אותו מעלה המערער, לפיו רשויות החקירה ברוסיה ינקטו כלפיו אמצעי חקירה פסולים לאחר הסגרתו, אינו נתמך בראיה ממשית כלשהי. למסקנה זו הגיע בית משפט קמא, מבלי להתעלם מחוות דעתו של הכומר גאורגי מיכאלוביץ' אדלשטיין, המכהן ככומר בכיר בכפר קרבנובו, שבמחוז קוסטרומה, שברוסיה. נקבע, בהקשר לכך, כי על אף שחוות הדעת מצביעה על האפשרות שהמערער לא יזכה למשפט הוגן ברוסיה, הרי שמדובר בחוות דעת שאינה מבוססת, אשר נשענת על אמירות בעלמא, ואינה מספקת מידע קונקרטי ומוחשי, כלל ועיקר.

בהמשך, נתן בית משפט קמא את דעתו לחומר הראיות העומד נגד המערער, אותו צירפה ממשלת רוסיה לבקשת ההסגרה. חומר הראיות כולל את הודעותיהן של שלוש הקטינות, על אודות שני האירועים הנטענים; וחוות דעת פסיכיאטריות, כמו גם אישור ועדת מומחים, בדבר מצבן הפסיכיאטרי-פסיכולוגי של הקטינות, וכשירותן להעיד. לטעמו של בית משפט קמא, המדובר בראיות אשר ממלאות אחר דרישת "האחיזה לאישום", בהתאם לסעיף 9 לחוק ההסגרה, באשר די בראיות אלה כדי להעמיד לדין את המערער בגין ביצוע עבירות אלה בישראל. בית משפט קמא דחה את השגותיו של המערער בנוגע לקבילותן של ראיות אלה בהתאם לדין הישראלי. נקבע, כי הודעותיהן של הקטינות נושאות חותמת רשמית של הרשויות ברוסיה, ומכאן שהן אושרו בדרך המקובלת, בהתאם לחוקיה של מדינה זו. אשר לפגמים שנפלו, לטענתו של המערער, בתוכן עדויותיהן של הקטינות, קבע בית משפט קמא כי גם אם נפלו פגמים כלשהם בעדויות, אין בכך כדי לאיין את משקלן לחלוטין, ומכל מקום, על טענות אלו להתברר בפני בית המשפט ברוסיה. כך הוא הדבר, לשיטתו של בית משפט קמא, גם בנוגע לטענת האליבי שהעלה המערער, בהתייחס למעשים שהוא ביצע, לכאורה, באי קונבץ (להלן: טענת האליבי), שמקום בירורה הטבעי והראוי הוא בבית המשפט ברוסיה.

7. ביום 17.2.2015, הגיש המערער ערעור על פסק דינו של בית משפט קמא, במסגרתו נטען כי המשיב "התעלם" מטענת הרדיפה הפוליטית שהעלה המערער. לעמדתו של המערער, היה על המשיב לברר טענה זו במידה מספקת, והימנעותו מלעשות כן, עומדת בניגוד לחובתו על-פי האמנה האירופית בדבר-הסגרה, כ"א 17, 87 (נפתחה לחתימה ב-1957) (להלן: אמנת ההסגרה). ביתר שאת אמורים הדברים, כך נטען, לנוכח העובדה כי נמנע מן המערער לזמן עדים אשר היו עשויים לתמוך בהגנתו, דבר שהקשה עליו להרים את הנטל הראייתי המוטל עליו. עוד טען המערער, כי לא בכדי "העלילו" עליו גורמים ברוסיה כי הוא ביצע עבירות מין בקטניות, שכן על-פי אמנת ההסגרה וחוק ההסגרה, ביצוע עבירות מעין אלו אינו חוסה תחת סייג להסגרה, מטעמים של רדיפה פוליטית. משכך, סבור המערער כי עבירות המין המיוחסות לו, אינן אלא כסות לרצונם של גורמים ברוסיה, להביאו לגבולותיה, על מנת להעמידו לדין מטעמים פוליטיים.

לגישתו של המערער, הוא קורבן לרדיפה הפוליטית, על רקע היותו אדם מוכר ופופולארי ברוסיה, כשחקן כדורגל מפורסם לשעבר, שלימים החל לשמש ככומר וכאב רוחני, ולסייע בשיקומם של בני נוער המכורים לסמים ולאכזריות. המערער העיד על עצמו, כי בשנות פועלו כדמות ציבורית מוכרת ברוסיה, הוא לא נמנע מלנקוט עמדה בנושאים רגישים, ולא חסך בדברי ביקורת כלפי גורמים הנמנים על ענף שיקום המכורים לסמים ולאכזריות. לפיכך, כך לטענתו של המערער, במרוצת השנים הוא רכש לעצמו אויבים ושונאים רבים. עוד טען המערער, כי בינו לבין גנאדי, אשר היה הממונה עליו, התגלעו חילוקי דעות קשים, הנעוצים ברצונו של המערער כי כספי תרומות שנאספו עבור המכורים, יעברו ישירות למכוני גמילה שיוקמו על-ידי הכנסייה. לנוכח אי-הסכמתו של גנאדי לעמדה זו, כך נטען, החל המערער לפעול בכוחות עצמו, והקים מרכז גמילה חדש למכורים. משנחשפו מעשיו אלו של המערער, כך לדבריו, הוא פוטר מהכנסייה בה עבד, והתבקש לחדול מכל פעילות מטעמה. חרף זאת, המשיך המערער בגיוס תרומות, תחת מרותו של הבישופ, עד אשר עלה בידו להקים מאגר "לקוחות תורמים" רחב היקף, והוא זכה בשל כך להערכה רבה. מיד בהמשך, החל המערער לקבל אזהרות ואיומים על חייו. בכך יש כדי ללמד, לגישת המערער, על המטרה האמיתית העומדת מאחורי בקשת ההסגרה שהוגשה נגדו.

לטענתו של המערער, הסגרתו למדינת רוסיה נועדה, בעיקרו של דבר, לצורך חקירתו בלבד, ולא לשם העמדה לדין. זאת שכן, בחלוף כשנתיים ממועד פתיחת החקירה, ועל אף שהחקירה נגדו הושלמה זה מכבר, לא הוגש נגד המערער כתב אישום כלשהו, ואף לא ניתן כל הסבר לעיכוב בהגשת כתב האישום.

במסגרת טענת האליבי, הצביע המערער על מקום הימצאו בעת שארעו, לכאורה, המעשים בהם הוא נחשד באי קונבץ. המערער טען, כי ניתן ללמוד על כי הוא לא שהה, באותה העת באי קונבץ, מצילום הדרכון שלו, ומקבלה שניתנה לו בעקבות אירוח בבית מלון בטורקיה, בו שהה עם אשתו וילדיו. לשיטתו של המערער, משעלה בידו להוכיח את טענת האליבי כאמור, מיהרו גורמי החקירה ברוסיה לשנות את עדותה של י', כך שהיא תספק תאריכים ושעות שונים מאלו שעליהם העידה מלכתחילה.

עוד טען המערער לקיומם של פגמים פורמליים רבים שנפלו, לשיטתו, בעדויותיהן של הקטניות. עדויות אלו, כך נטען, אינן מלוות בסממנים אובייקטיביים ופורמליים המעידים על אותנטיות המסמכים. בין היתר טען המערער, בהקשר זה, כי קיימים פגמים בחתימות המופיעות על גבי העדויות; כי חתימותיהן של הקטניות אינן מופיעות על טופסי העדות,

כנדרש; כי לא קיים תיעוד וידאו או אודיו של חקירותיהן של הקטניות; וכי העדויות נגבו שלא באמצעות חוקר נוער. מעבר לזה, נטען כי קיימים פגמים בעדויות אלה, גם לגופו של עניין. לדידו של המערער, התיאור העובדתי שסיפקו הקטניות הינו "הזוי ובלתי אמין". זאת, ביתר שאת, לנוכח הדיוק שהפגינו הקטניות בציון השעות שבהן בוצעו, לכאורה, המעשים, חרף כך שלא היו ברשותן שעונים, בעת שהותן בקייטנת הקיץ. המערער הוסיף וטען, כי קיים קושי להסתמך על עדויותיהן של הקטניות, גם לנוכח השגיאות שנפלו בעת תרגומן מן השפה הרוסית לשפה האנגלית. אין לפסול את האפשרות, כך טען המערער, כי תרגום העדויות "שגוי במכוון", בנקודות המחלוקת העיקריות, כגון בנוגע לאופן החדרת האצבעות לאיבר המין. לכך יש להוסיף, לטענת המערער, את חוות הדעת הרפואיות, מהן עולה כי שלוש הקטניות הן בתולדות, ובכך יש כדי ללמד, לשיטתו של המערער, כי הן לא עברו פגיעה מינית כלשהי.

על רקע הדברים האלה, טען המערער כי נפלו פגמים מהותיים בהליך הסגרתו, ועומד לזכותו סייג להסגרה, מטעמים של רדיפה פוליטית. לפיכך, התבקשנו לבטל את פסק דינו של בית משפט קמא, ולקבוע כי המערער אינו בר-הסגרה למדינת רוסיה.

תגובת המשיב

8. במענה לטענותיו של המערער, סבור המשיב כי אין מקום להתערב בפסק דינו של בית משפט קמא. המשיב טען, כי אין כל ממש בהשגותיו של המערער בנוגע להליך ההסגרה שבוצע בעניינו, ולפיכך דין הערעור להידחות. המשיב הדגיש, כי משרד המשפטים אינו מקל ראש בבדיקתן של בקשות הסגרה, ואלו נבחנות באופן מעמיק. אשר לטרונייתו של המערער, לפיה נמנע ממנו לזמן עדים לשם תמיכה בהגנתו, גורס המשיב כי, לאור פסיקתו העקבית של בית משפט זה, אין לקבל טענה זו. זאת שכן, הגשת ראיות וזימון עדים במסגרת הליך הסגרה יותרו, אך ורק בנסיבות יוצאות דופן, נסיבות אשר אינן מתקיימות במקרה דנן.

בהתייחס לטענת הרדיפה הפוליטית, נטען על-ידי המשיב כי המערער לא תמך טענתו זו בראיות ממשיות, וכי מדובר בטענה כללית, שאינה מבוססת די צורכה. המשיב הדגיש, בהקשר זה, כי הנטל להוכיח טענות כגון דא רובץ על שכמו של המערער, ומשלא עמד האחרון בנטל זה, יש לדחות את טענותיו.

אשר לטענת האליבי שהציג המערער, הטעים המשיב כי המקום הראוי לשם בירורה של טענה זו הוא בבית המשפט ברוסיה. זאת שכן, הדיון בבקשת ההסגרה מצמצם עצמו לשאלות הנוגעות לעצם ההסגרה, ואינו חולש על כלל הראיות והעדויות שבתיק. המשיב הוסיף וטען, כי אין ממש בטענת האליבי, גם לגופו של עניין, באשר אין בכלל הראיות התומכות בו כדי ללמד כי המערער אכן היה במקום אחר, בעת ביצוע המעשים המיוחסים לו כלפי י'.

בהמשך, התייחס המשיב לטענתו של המערער, כי לא הוגש נגדו כתב אישום ברוסיה. נטען, בהקשר זה, כי לצורך בחינת בקשה להסגרתו של אדם, די בכך שמתנהל נגדו הליך פלילי כלשהו, ואין הכרח שההליך הפלילי נגדו יבשיל לכדי כתב אישום. מכל מקום, הוסיף וטען המשיב, כי ניכר על רשויות התביעה ברוסיה כי יש בכוונתן להגיש כתב אישום נגד המערער, לכשיוסגר.

לבסוף, ובמענה לטענתו של המערער בנוגע לקבילות הראיות אותן צירפה ממשלת רוסיה בתמיכה לבקשת

ההסגרה, טען המשיב כי אין כל צורך, בגדרי הליך ההסגרה שלפנינו, להידרש לשאלת קבילותו, מהימנותו או משקלן של הראיות, ומקומן של שאלות מעין אלו להתברר בבית המשפט ברוסיה. לכך יש להוסיף, לשיטתו של המשיב, כי גם אם מדובר בראיות שאינן קבילות על-פי הדין בישראל, הרי שלצורך הליך ההסגרה די בכך שמדובר בראיות קבילות במדינה המבקשת.

הדיון בערעור מיום 7.9.2015, וההתפתחויות בעקבותיו

9. בדיון שנערך בפנינו, ביום 7.9.2015, טען בא-כוחו של המערער, עו"ד חיים אייזנקוט, כי השלטונות ברוסיה אישרו בפניו את אמיתות טענת האליבי שהעלה המערער. זאת, כך נטען, באמצעות החלטה רשמית, שניתנה מטעם גורמי החקירה ברוסיה, ביום 1.12.2014, שעניינה דחיית עתירה שהגיש המערער, לאפשר לו לצרף ראיות לצורך ביסוס טענת האליבי. עו"ד אייזנקוט ציין, כי בהחלטה בדבר דחיית העתירה נאמר, כי: "נכון לעכשיו, על-ידי החקירה נאספו ראיות מספקות אשר מאשרות את היעדרו של [המערער] משטחה של קייטנת הקיץ בקונבץ בתקופה של משמרות 1 ו-2 שנת 2011" (עמ' 3 לפרוטוקול הדיון, מיום 7.9.2015). לטענתו של עו"ד אייזנקוט, התקופה האמורה מתייחסת למועד שבו ארעו, כביכול, המעשים ב-י'. במענה לכך, טענה בא-כוחו של המשיב, עו"ד ג'ני קרמור, כי אין בהחלטה זו כדי לבסס טענת אליבי מלאה מפני המעשים שבוצעו, לכאורה, על-ידי המערער. זאת שכן, האמור בהחלטה מקים, לכאורה, אליבי למערער בשלב יציאתו מרוסיה, ביום 26.6.2011, ואילו המעשים המיוחסים למערער, ארעו, לדבריה של י', באחד הימים בין התאריכים 25.6.2011 ל-30.6.2011, ומכאן ש"ליומיים הראשונים אין לו אליבי". בהמשך, ציינה עו"ד קרמור כי, בבוקרו של יום הדיון, הגיע לידה מסמך רשמי מגורמי החקירה ברוסיה, העוסק בטענת האליבי של המערער, אותו היא טרם הספיקה לבחון. על רקע זה, הורינו למשיב, בהחלטה שניתנה בו ביום, להעביר לידי בית המשפט את המסמך הרשמי שהתקבל, כשהוא מתורגם לעברית, בצירוף עמדות הצדדים לגביו.

10. במסגרת הודעת עדכון, מיום 6.10.2015, צירף המשיב את המסמך המתורגם, כאמור. לגישתו של המשיב, מסמך זה מצביע על כי גורמי החקירה ברוסיה אינם תומכים בטענת האליבי של המערער, בנוגע למיוחס לו באי קונבץ. עוד נטען, כי לא ניתן לבסס את טענת האליבי של המערער על התאריכים בהם הוא, כביכול, שהה מחוץ לגבולות רוסיה, ומכל מקום, על טענה זו להתברר בפני בית המשפט במדינה זו.

11. במענה להודעה זו של המשיב, חזר המערער על עמדתו, לפיה ניתן ללמוד על קיומו של אליבי מוצק לגבי המעשים המיוחסים לו באי קונבץ, מעצם ההחלטה, מיום 1.12.2014, בדבר דחיית העתירה שהגיש לצירוף ראיות. אשר למסמך הרשמי מטעם גורמי החקירה, נטען על-ידי המערער כי האמור בו אינו מתקבל על הדעת, שכן על-פי מסמך זה מצהירים אותם גורמים, כי לצורך קביעת המועד המדויק בו בוצעו המעשים ב-י', נדרש להסגיר, תחילה, את המערער לרוסיה. בכך יש כדי ללמד, לשיטתו של המערער, כי תכלית בקשת ההסגרה, אינה אלא רצון "לסגור את החשבון עימו", ומכאן שאין המערער צפוי למשפט הוגן ברוסיה, כלל ועיקר. מכל מקום, כך נטען, המועדים אליהם התייחסה ההחלטה, מיום 1.12.2014 (קרי "משמרות 1 ו-2 שנת 2011"), כוללים גם את התקופה הקודמת ליום 26.6.2011, שהוא מועד יציאתו בפועל של המערער את גבולותיה של רוסיה.

דיון והכרעה

12. לאחר שבחנתי את פסק דינו של בית משפט קמא, נתתי דעתי לנימוקי הערעור כמו גם לתגובת המשיב,

עמוד 6

והאזנתי בקשב רב לטיעוני הצדדים בדיון שנערך לפנינו, הגעתי לכלל מסקנה כי דינו של הערעור להידחות, וכך אציע לחבריי לעשות. זאת שכן, כפי שיפורט להלן, שוכנעתי כי מתקיימים, במקרה דנן, כלל התנאים הדרושים לשם הכרזתו של המערער כבר-הסגרה לרוסיה. כמו-כן, נחה דעתי, כי המערער לא השכיל להצביע על סייג כלשהו, אשר יש בו כדי למנוע את הסגרתו.

התשתית הנורמטיבית

13. הסגרתו של אדם למדינה זרה, הינה תוצר של שיתוף פעולה בין מדינות לצורך העמדה לדין פלילי (ע"פ 459/12 אמארה נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (13.3.2013) (להלן: עניין אמארה); ע"פ 4596/05 רוזנשטיין נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(3) 406, 353 (2005) (להלן: עניין רוזנשטיין); ע"פ 6182/98 שינבין נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(1) 625, 639 (1999)). תכליתם העיקרית של דיני ההסגרה, היא לאזן בין הצורך להקנות לחברות הקהילה הבינלאומית אמצעים משפטיים, לשם התמודדות עם פשיעה חוצה גבולות, ולשם מניעת הימלטות עבריינים מאימת הדין, מחד גיסא; לבין הזכות לחירות הנתונה לאדם שהסגרתו מבוקשת, מאידך גיסא (ע"פ 3915/15 ים נ' מדינת ישראל, פסקה 32 (6.9.2015) (להלן: עניין ים)). בהקשר לנקודה אחרונה זו, נקבע, לא אחת, כי זכותו של אדם שלא להיות מוסגר למדינה זרה, הינה זכות חוקתית המעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו (סעיף 5 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו; ראו גם: ע"פ 2144/08 מונדרוביץ נ' מדינת ישראל, פסקה 36 (14.1.2010) (להלן: עניין מונדרוביץ)). תכליות נוספות, העומדות בבסיס דיני ההסגרה, נעוצות ברצון להימנע מהפיכתה של מדינת ישראל למדינת מקלט לעבריינים, לנוכח הסיכון הכרוך בכך לשלום הציבור בישראל, ולביטחונה (ע"פ 7303/02 הקש נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(6) 481, 495-496 (2003)); כמו גם בעיקרון, לפיו ראוי כי אדם יתן את הדין בפני אותה מדינה, אשר לה קיימות "מירב הזיקות" אליו ואל העבירות המיוחסות לו (ע"פ 250/08 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה ל"ד (12.3.2009) (להלן: עניין פלוני); עניין רוזנשטיין, בעמ' 415; ש"ז פלר דיני ההסגרה 68 (1980)). על רקע תכליות אלה, יש לראות את דיני ההסגרה, מבחינת חברות הקהילה הבינלאומית, כנדבך אינטגרלי בהליך העמדתו לדין של נאשם, כאשר דינים אלה, הם חלק בלתי נפרד מן ההליך הפלילי בכללותו:

"הליך פלילי הוא כל הליך שנעשה במסגרת תהליך הבאתו של הנאשם על עונשו בשל עבירתו, והסגרה איננה אלא הליך מסוג זה, אשר כל ייחודו הוא, שהנאשם נמסר ליתן את הדין בידי מדינה אחרת" (ש"ז פלר "על רטרואקטיביות דיני ההסגרה ועל השפעת החנינה עליה" משפטים ד 403, 412 (1973); ראו גם: עניין מונדרוביץ, בפסקה 34).

14. הליך ההסגרה מוסדר בישראל במסגרת חוק ההסגרה (מכוחו הותקנו גם תקנות ההסגרה (סדרי דין וכללי ראיות בעתירות), התשל"א-1970), כאשר הסכמי ההסגרה הספציפיים של מדינת ישראל עם המדינות השונות, מוסדרים במסגרת אמנות בין-לאומיות, עליהן חתומות המדינות הרלוונטיות. מעמדן המשפטי המחייב של אמנות אלו, נקבע בסעיף 2א(א)(1) לחוק ההסגרה, על-פיו לא ניתן להסגיר אדם ממדינת ישראל למדינה אחרת, אלא אם שתי המדינות חתומות על אמנת הסגרה (ראו גם: ע"פ 6914/04 פיינברג נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נט(6) 49, 63 (2005); עניין רוזנשטיין, בעמ' 376-377). בהתאם לחוק ההסגרה, ניתן להסגיר אדם למדינה אחרת, אם הוא עבר "עבירת הסגרה" (סעיפים 1א(א) ו-2א(2) לחוק ההסגרה), היינו: כל עבירה שאילו נעברה בישראל, דינה היה שנת מאסר, או עונש חמור מכך (סעיף 2א(א) לחוק ההסגרה). בקשה להסגרה תועבר מטעם המדינה המבקשת לידי שר המשפטים, בצירוף תשתית ראיתית מספקת. לאחר בחינת בקשת ההסגרה, לרבות חומר הראיות המצורף לה, רשאי שר המשפטים להורות - ככל שמתקיימים כלל התנאים הרלוונטיים - על הבאת מי שמבקשים להסגירו (להלן: המבוקש) בפני בית המשפט המחוזי בירושלים, על מנת להכריע בשאלה, האם הוא בר-הסגרה למדינה המבקשת (סעיפים 3א(א)-(ב) לחוק

ההסגרה). עתירה כאמור, תוגש לבית המשפט המחוזי בירושלים, על-ידי היועץ המשפטי לממשלה (סעיף 3(ב) סיפא לחוק ההסגרה).

15. לצורך הקביעה כי המבוקש הינו בר-הסגרה, על העותר להוכיח בראיות כי המבוקש הורשע בביצוע עבירת ההסגרה במדינה המבקשת, או כי קיימות נגד המבוקש ראיות שהיה די בהן, כדי להעמידו לדין בגין ביצוע עבירה דומה בישראל (סעיף 9(א) לחוק ההסגרה). בית משפט זה עמד, לא אחת, על הרף הראייתי הדרוש על-פי הסעיף האמור. נקבע, כי על הראיות העומדות לחובתו של המבוקש לבסס "אחיזה לאישום" (ע"פ 2258/11 דרן נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 48 (20.6.2012); ע"פ 3439/04 בזק (בוזגלו) נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נט(4) 294, 300-299 (2004) (להלן: עניין בזק)), כלומר יש לבחון האם הראיות מבססות, לכאורה, את אשמתו של המבוקש במיוחס לו (ע"פ 6717/09 אוזיפה נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (6.12.2010) (להלן: עניין אוזיפה)). עוד נקבע, בהקשר לכך, כי:

"הליך ההסגרה לא נועד לברר את שאלת אשמתו של המבוקש לגופה. תפקידו של בית המשפט הן בבקשת ההסגרה, ככל שהדבר נוגע לשאלת דיות הראיות, מתמצה בבחינת השאלה האם חומר הראיות שהוצג בעניינו של המבוקש מצדיק את המשך בירור אשמתו בגדרי ההליך הפלילי העיקרי העתיד להתנהל במדינה המבקשת. מטעם זה, אף אין בית המשפט נדרש בגדרו של הליך ההסגרה לבחון את מהימנותן ומשקלן של הראיות עליהן נסמכת בקשת ההסגרה. זאת בתנאי שמדובר בראיות שאינן חסרות ערך על פניהן" (שם; ראו גם: ע"פ 740/09 שוביב נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (14.4.2010) (להלן: עניין שוביב)); ע"פ 318/79 אנגל נ' מדינת ישראל, פ"ד לד(3) 98, 105 (1980); ע"פ 308/75 פסחוביץ נ' מדינת ישראל, פ"ד לא(2) 449, 460-461 (1977)).

אם כן, השאלה שאותה נדרש בית המשפט לשאול, איננה האם הראיות מצביעות על אשמתו או על חפותו של המבוקש, אלא האם די בראיות אלו, על מנת להצדיק הגשת כתב אישום נגד אותו מבוקש. משכך, הליך ההסגרה הוא הליך פלילי ייחודי, במסגרתו הערכאה השיפוטית אינה נדרשת לבחון את דיות הראיות, באספקלריה של ערכאה דיונית, אלא שעליה לבחון את הראיות במובן הלכאורי בלבד (עניין שוביב, בפסקה 5). מכאן ששאלת קבילותן, מהימנותן ומשקלן של הראיות אינה נבחנת בגדרי ההליך ההסגרה, ויש להותירה לבחינתה של הערכאה המבררת, במדינה המבקשת הרלוונטית (שם). באשר להיקף הראיות שעל המדינה המבקשת לספק במסגרת בקשת ההסגרה, הלכה היא, כי המדינה המבקשת אינה מחויבת לצרף לבקשת ההסגרה את מלוא חומר הראיות המצוי ברשותה, ודי אם תצרף את החומר הרלוונטי ביותר. המדובר בחומר, אשר יש בו כדי לשקף נאמנה את תמונת התשתית הראייתית העומדת לחובתו של המבוקש, ללא סילוף, ו"ללא מניפולציות אסורות" (ע"פ 7840/01 אקווה נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נו(5) 689, 680 (2002) (להלן: עניין אקווה)); ראו גם: עניין אוזיפה, בפסקה 9; ע"פ 3713/07 לוי נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (24.2.2008) (להלן: עניין לוי)).

16. חוק ההסגרה מונה מספר סייגים להסגרה, אשר בהתקיים כל אחד מהם, לא ניתן יהא להורות על הסגרתו של המבוקש לידי המדינה המבקשת. בין היתר, נקבע בחוק ההסגרה כי לא ניתן להסגיר מבוקש למדינה המבקשת, אם המבוקש זוכה או הורשע בגין ביצועה של אותה עבירה בבית משפט בישראל (סעיף 2(ב) (4) לחוק ההסגרה); אם בקשת ההסגרה הוגשה בשל עבירה שהתיישנה (סעיף 2(ב) (6) לחוק ההסגרה); ואם המבוקש קיבל חנינה או מחילה בגין העבירה מושא בקשת ההסגרה, במדינה המבקשת (סעיף 2(ב) (7) לחוק ההסגרה). בענייננו עשויים להיות רלוונטיים מספר סייגים להסגרה, כמפורט להלן: הסייג הנוגע לעבירה בעלת אופי מדיני; הסייג שעניינו הפלילי של המבוקש; והסייג הנוגע לפגיעה אפשרית בתקנת הציבור. על-פי סעיף 2(א) לחוק ההסגרה:

"(א) לא יוסגר מבוקש למדינה המבקשת באחד מאלה:

- (1) בקשת ההסגרה הוגשה בשל עבירה בעלת אופי מדיני, או שהוגשה כדי להאשים את המבוקש או להענישו על עבירה בעלת אופי מדיני, אף אם אין מבקשים את הסגרתו בגלל עבירה כאמור;
- (2) קיים יסוד לחשוד שבקשת ההסגרה הוגשה מתוך הפליה בשל גזעו או דתו של המבוקש;
- [...]
- (8) היענות לבקשת ההסגרה עלולה לפגוע בתקנת הציבור או באינטרס חיוני של מדינת ישראל." (ההדגשות שלי - א.ש.).

באופן דומה, מורה סעיף 3 לאמנת ההסגרה עם רוסיה, אשר כותרתו "עבירות מדיניות", כי:

"לא יוסגר אדם אם העבירה שבגינה הוא מבוקש נראית בעיני הצד המתבקש כעבירה מדינית או כעבירה הקשורה בעבירה מדינית.

2. אותו כלל יחול אם בידי הצד המתבקש נימוקים של ממש להאמין, כי בקשת ההסגרה על עבירה פלילית רגילה נעשתה במטרה להעמיד אדם לדין, או להענישו, בשל שיקולים של גזע, דת, לאומיות או השקפה מדינית, או כי מצבו של אותו אדם עלול להיפגע לרעה בשל אחד מן הטעמים האלה." (עמ' 90 לאמנת ההסגרה).

אשר לסייג שעניינו עבירה בעלת אופי מדיני, מונה סעיף 2(ב) לחוק ההסגרה, מספר עבירות פליליות, אשר אינן נתפסות כעבירות בעלות אופי מדיני, ובין היתר, עבירות של רצח, הריגה, או גרימת חבלה חמורה (סעיף 2(ב)(2) לחוק ההסגרה); עבירות של הכנה או החזקת נשק (סעיף 2(ב)(5) לחוק ההסגרה); ועבירות מין מסוימות:

"(ב) לענין סעיף קטן (א)(1) לא תיחשב כעבירה בעלת אופי מדיני כל אחת מעבירות אלה:

[...]

(4) עבירת מין לפי סעיפים 345, 347, 348(א) ו-(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977;

[...]."

ומכאן לענין הסייג הנוגע לתקנת הציבור. בית משפט זה עמד, לא אחת, על פרשנותו של המונח "תקנת הציבור", בגדרי הסייגים להסגרה (ראו: ע"פ 4333/10 לביא נ' מדינת ישראל, פסקה י' (13.2.2011); ע"פ 8010/07 חזיזה נ' מדינת ישראל, פסקה 68 (13.5.2009); ע"פ 7569/00 יגודיב נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(4) 585, 529 (2002) (להלן: עניין יגודיב)). נקבע, כי הסגרתו של המבוקש לידי המדינה המבקשת תיחשב כנוגדת את תקנת הציבור, כאשר ניכרת פגיעה ממשית בתחושות המוסר וההגינות (ע"פ 2521/03 סירקיס נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(6) 346, 337 (2003) (להלן: עניין סירקיס)); כאשר מעשה ההסגרה יהא, בנסיבות העניין, בלתי צודק ובלתי ראוי (דנ"פ 8612/00 ברגר נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נה(5) 459, 439 (2001) (להלן: עניין ברגר)); או כאשר מדובר במעשה

המהווה התעמרות של ממש במבוקש (בג"ץ 852/86 אלוני נ' שר המשפטים, פ"ד מא(2) 1, 47-48 (1987) (להלן: עניין אלוני)). ככל שמתקיים הסייג הנוגע לתקנת הציבור, בית המשפט ימנע מלהכריז על המבוקש כבר-הסגרה, גם כאשר מתקיימים יתר התנאים לכך, בהתאם לחוק ההסגרה (עניין בזק, בעמ' 301). אין זה מפתיע, לפיכך, כי טענה בדבר פגיעה בתקנת הציבור עקב הליך הסגרה, תתקבל במשורה, ובמקרים חריגים ביותר (עניין פלוני, בפסקה ל"א; עניין מונדרוביץ, בפסקה 114; ראו גם את שנאמר בעניין ים, בפסקאות 2-3 לחוות דעתו של השופט מ' מזוז).

עוד נקבע בפסיקתו של בית משפט זה, כי הנטל להוכחת קיומו של סייג להסגרה, מוטל על שכמו של המבוקש. ביתר שאת נכונים הדברים, כאמור לעיל, לגבי הסייג שעניינו פגיעה אפשרית בתקנת הציבור, לגביו לא ניתן להסתפק בטענות בעלמא, על בסיס השערות שאינן מעוגנות בנתונים בדוקים. כפי שנאמר בעניין אלוני:

"האם די בהעלאת חשש או אזהרה מפני אפשרות תיאורטית כדי למנוע הסגרה או להימנע ממנה? דומה כי לא יכול להיות ספק בקשר לכך, שגם אם יש נכונות לתת משקל ראוי לאפשרות של סיכון לחיי אדם, לא יכול להיות מדובר על הערכה תיאורטית אלא על מידה הנושאת עמה ממשות ומוחשיות, היוצרות סבירות גבוהה לכך שהמבוקש אכן ייפגע אם יוסגר, וכי אמצעי ביטחון וזהירות שיינקטו לא יישאו פרי." (שם, בעמ' 56; ההדגשות שלי - א.ש.).

ומן הכלל אל הפרט

דיות הראיות

17. האם חומר הראיות, אותו צירפה ממשלת רוסיה לבקשת ההסגרה מקים, אכן, "אחיזה לאישום", ביחס למעשים בהם נחשד המערער? סבורני, כי התשובה לשאלה זו היא בחיוב. בקשת ההסגרה נתמכת, כאמור, בעדויותיהן של שלוש הקטינות, י', כלפיה בוצעו, לכאורה, המעשים באי קונבץ; מ' ו-ד', שכלפיהן בוצעו, לכאורה, המעשים באי קוס. עוד מצורפות לבקשת ההסגרה, בדיקות פסיכולוגיות שנערכו לקטינות, ואישור ועדת מומחים על מצבן הפסיכיאטרי-פסיכולוגי וכשירותן להעיד. להלן אפרט בתמצית את חומר הראיות, ואבחן את השאלה האם ניתן לדלות מחומר זה "אחיזה לאישום".

(א) הודעתה של י', מיום 30.9.2013 - בחקירתה במחלקת החקירות במחוז פרימורסקי, שבמשרת סנט-פטרבורג, מסרה י', כי היא פגשה במערער, בפעם הראשונה, במסגרת מחנה הקיץ האורתודקסי שנערך באי קונבץ, בשנת 2011. אל מחנה הקיץ התלוו, כך לדבריה של י', חמישה מלווים, כאשר אחד מהם היה המערער. כארבעה-חמישה ימים לפני עזיבתה של י' את מחנה הקיץ, ארעו המעשים בהם נחשד המערער. י' סיפרה, כי, לאחר ארוחת הצהריים, בסביבות השעה 15:00, היא שהתה בדירת מגורים ("cottage") במחנה, והלכה לישון. כעולה מעדותה של י' (המערער מכונה בפיה "Parson Gleb" - א.ש.):

"During my nap I felt uncomfortable. I felt some touching. All in all I was awakened by something. When I opened my eyes I saw the parson Gleb kneeling my bed and licking that exact bottom place by means of which I urinate. I saw that my sun-dress had been lifted up

עמוד 10

till my breast and swimming trunks were let down till my knees. When I saw this picture I was frightened to death. I closed my eyes because of fright. I did not move. I did not know what to do. I was shocked. I felt ".nasty

(עמ' 4-5 לתרגום הודעתה של י', מיום 30.9.2013, נספח ג' לעתירה שהוגשה לבית המשפט המחוזי).

י' הוסיפה, כי מעשיו אלו של המערער נמשכו כעשר דקות, במהלכן היא לא עשתה דבר. לטענתה של י', היא אינה יודעת האם המערער ראה שהיא היתה ערה, אם לאו. בשלב מסוים, כך העידה י', אדם כלשהו נקש על דלת הדירה והכריז כי שעת המנוחה הסתיימה. י' הדגישה, כי היא אינה יודעת מה ארע מיד לאחר ביצוע המעשים, שכן היא היתה נסערת במיוחד. עוד מסרה י', כי ביום שלמחרת, בעת תפילת הבוקר, ניגש אליה המערער וסיפר לה כיצד מכונים המעשים שהוא ביצע בה, אך בעת חקירתה, היא לא זכרה כיצד המערער כינה מעשים אלו בפניה. י' טענה, כי, בהמשך לכך, אמר לה המערער כי עליה להתחרט בגין המעשים שעשתה, ואולם, לדבריה, "I did not understand why I must have repented because it was he who had done obscene things" (כך במקור - א.ש.) (שם, בעמ' 5).

(ב) בדיקה פסיכולוגית שנערכה ל-י' מיום 27.12.2013 - על רקע המעשים שביצע בה, לכאורה, המערער, נערכה ל-י' בדיקה פסיכולוגית-פסיכיאטרית. בחוות הדעת שניתנה בעקבות הבדיקה נאמר, כי י' מבינה היטב את תכלית הבדיקה הפסיכולוגית שנערכה לה, אך היא מבולבלת וחשה מבוכה לדבר ולפרט על אודות מעשיו של המערער, וציינה, בהקשר זה, כי אין זה נעים עבורה לשחזר את המעשים. י' העידה על עצמה, כי היא מודעת למשמעותם הפלילית של המעשים, והיא מבינה גם את משמעותם המינית, ולדבריה היא יודעת שמדובר בפדופיליה. עוד נאמר, כי י' למדה על מהותם השלילית של המעשים שביצע בה המערער, לנוכח העובדה כי המערער הינו גבר נשוי עם ילדים; עקב כך שהמערער הוא כומר המשרת בכנסייה; ובשל היותו של המערער אדם בוגר, בעוד שהיא ילדה קטנה. על רקע הדברים האלה, סוכם בחוות הדעת כי י' מבינה היטב, בהתאם לנסיבות העניין, את המעשים שבוצעו בה (על אף שאינה מבינה, בהכרח, את מהותם הפלילית של המעשים, בניגוד לטענתה), והיא כשירה, לפיכך, למסור עדות לגביהם (עמ' 4-5 ל-Results of the Forensic Psychiatric Expert Examination, מס' 4025.1397.2, מיום 27.12.2013, נספח ג' לעתירה שהוגשה לבית המשפט המחוזי).

(ג) הודעתה של ד', מיום 24.9.2013 - ד' מסרה בחקירתה, כי בשנת 2013 היא נסעה עם בני משפחתה למחנה קיץ אורתודוקסי באי קוס שביוון, מטעם הארגון האורתודוקסי "פילדלפיה". לדבריה של ד', היא חלקה את חדרה במחנה עם מ', והשתיים ישנו במיטה משותפת. ד' ציינה, כי לפני שהלכו לישון, הן נהגו לנעול את דלת החדר. לטענתה של ד', בשלב מסוים, ככל הנראה ביום 19.6.2013, כאשר היא ו-מ' הלכו לישון בחדרן, בסמוך לשעה 22:00, אדם כלשהו נקש על הדלת והזהדה ככומר גלב, הוא המערער. השתיים פתחו את דלת החדר, והמערער נכנס פנימה. עם כניסתו, החל המערער "לשחק" עם השתיים ("began to play with us"), והדף את שתיהן לעבר המיטה. בשלב זה, לדבריה של ד', המערער אמר לשתיים כי הוא צריך ללכת, אך הן ביקשו ממנו שלא לעזוב. בתגובה, אמר המערער כי הוא יחזור לאחר מספר דקות. ואכן, כך סיפרה ד', המערער חזר לחדרן של השתיים, בחלוף כ-15 דקות. משנכנס בשנית לחדרן, כיבה המערער את האור ונשכב על המיטה, לצדן של ד' ו-מ'. בהמשך, לדבריה של ד', ארעו הדברים כדלקמן:

"I closed my eyes and felt that the parson Gleb began to stroke my" body, he was stroking my belly, my head and my pudendum. Then in a while the parson Gleb put his left hand into my panties, then he put his fingers into me, into those genitals which are in a centimeter or two near of the urinate hole. I felt his fingers inside me. He was moving his fingers here and then moved them here and there inside of me. It didn't hurt me, but it was very unpleasant. I got frightened. I don't know how many fingers he had put inside. I did not bleed

(עמ' 5 להודעתה של ד', מיום 24.9.2013, נספח ג' לעתירה שהוגשה לבית המשפט המחוזי).

ד' הוסיפה עוד, כי המערער ביצע את המעשים האמורים במשך כ-10 דקות. ד' מסרה, כי בשלב מסוים, לאחר שהביעה מורת רוח מפני מעשיו של המערער, הוא נסוג לאחור, והיא קמה ופנתה למקלחת. בהמשך, כך העידה ד' (מ' מכונה "M"):

"When I came out of the bathroom I saw that the parson Gleb was" touching [M] with his right hand. He was doing it at the same place in the bottom of the belly. He was lying on his back. Then he took away his hand. I lied down on the bed on the left side. The parson Gleb continued touching me at the same location as before. He did exactly the same actions: he put his fingers inside my genitals near the urinate hole. I got frightened again. He continued to do it for about 15-20 minutes

(שם).

בחלוף כיומיים, כך מסרה ד', פנה אליה המערער ושאל אותה: "Do you know that only husband can do such things that I had done to you?" , והיא השיבה בחיוב (שם, בעמ' 6).

(ד) הודעתה של מ', מיום 23.9.2013 - בחקירתה, חיזקה מ' את דבריה של ד', שותפתה לחדר, על שנעשה על-ידי המערער. לטענתה של מ', בשלב מסוים, בעת ששהה המערער בחדר, הוא החל ללטף אותה ולגעת בה לאורך גופה. בהמשך, כך מסרה מ', נגע המערער בתחתוניה, ולאחר מכן הכניס את ידו, "where children come from" (עמ' 5 להודעתה של מ', מיום 23.9.2013, נספח ג' לעתירה שהוגשה לבית המשפט המחוזי). המערער הכניס והוציא את אצבעותיו מאיבר מינה, לסירוגין. מ' טענה, כי בעת שהמערער עשה כאמור, היא חשה בכאב. המעשים נמשכו, לדבריה של מ', על פני כ-5 עד 10 דקות.

(ה) הודעתה של מ', מיום 18.10.2013 - במסגרת החקירה הוצגו ל-מ' תמונותיו של המערער, והיא

מסרה כי היא משוכנעת שמי שביצע בה את המעשים האמורים הוא האדם המופיע בתמונות. זאת, בפרט, לנוכח התסרוקת הייחודית שלו, אורך השיער שלו, זקנו, שפמו, ומבנה פניו.

(ו) בדיקות פסיכולוגיות שנערכו ל-ד' ול-מ', מיום 4.10.2013 - בחוות דעת פסיכולוגיות שנערכו לשתי הקטינות (בנפרד), נאמר כי שתיהן אינן מסוגלות, אמנם, להבין את טיב המעשים שבוצעו בהן; את משמעותם המינית; ואת הפגם המוסרי הנעוץ בבסיסם. ואולם, הן מסוגלות לתאר, כהלכה, את שביצע בהן המערער, ולכן אין מניעה להעידן במשפט.

הנה כי כן, התשתית הראייתית שצורפה לבקשת ההסגרה, מטעם ממשלת רוסיה, מבססת, לטעמי, על-פי כל אמת מידה, "אחיזה לאישום", לגבי המעשים בהם נחשד המערער. עדויות הקטינות נחזות, על פני הדברים, להיות עדויות אותנטיות, המתארות באופן ברור וקוהרנטי את המעשים שביצע בהן, לכאורה, המערער. המעשים המיוחסים למערער עונים על יסודותיה של עבירת האינוס, לפי סעיף 345(ב)(1) לחוק העונשין; ועל יסודותיה של העבירה שעניינה מעשים מגונים בקטין, לפי סעיף 348(ב) לחוק העונשין (ראו למשל: ע"פ 7427/13 פלוני נ' מדינת ישראל (9.12.2015); ע"פ 2331/13 פלוני נ' מדינת ישראל (13.10.2015); ע"פ 2177/13 פלוני נ' מדינת ישראל (9.7.2015)). למותר הוא לציין, כי עבירות אלו מהוות "עבירות הסגרה", כהגדרתן בסעיף 2(א) לחוק ההסגרה, באשר העונש המירבי בגין עולה על שנת מאסר אחת. לפיכך, ולנוכח קיומה של תשתית ראייתית לכאורית, כמפורט לעיל, ניתן היה להעמיד לדין את המערער בישראל בגין ביצוע המעשים המיוחסים לו, ומכאן שמתקיימים במערער תנאי סעיף 9(א) לחוק ההסגרה.

18. ניתן להסתפק באמור לעיל, אך הנני רואה להידרש, בקצרה, לטענת המערער, לפיה אין לומר, על בסיס עדויותיהן של הקטינות, כי התקיימו יסודותיהן של העבירות המיוחסות לו. המערער טען, בהקשר זה, כי התיאור העובדתי בעדויות אלו אינו אמין. זאת, בשים לב לעובדה כי הקטינות דייקו להפליא בציון שעות האירועים, על אף שבמהלך השהות במחנה הקיץ, לא היה ברשותם של הילדים שיעון או אמצעי אחר כדי ללמוד על השעה המדויקת ביום. עוד ציין המערער, כי הקטינות לא סיפרו בעדויותיהן, כי המערער הגיע לסיפוק מיני; הן הדגישו, כי הן לא ראו שהמערער נוגע בעצמו, בשלב כלשהו; ואף לעדותן, המערער היה לבוש ולא התערטל, במשך האירועים הנטענים.

דין טענותיו אלו של המערער להידחות. תחילה יש להבהיר, כי אין זה המקום המתאים לבירורן של טענות מעין אלו, ועליהן להיבחן על-ידי בית המשפט ברוסיה, המשמש כערכאה המבררת. כפי שהובהר לעיל, במסגרת דיון בהליך הסגרתו של מבוקש לידי מדינה זרה, בית המשפט נדרש לבחון אך ורק את השאלה, האם די בראיות שסיפקה המדינה המבקשת, כדי להצדיק הגשת כתב אישום נגד המבוקש, הא ותו לא (עניין שובייב, בפסקה 5). עוד נקבע, כאמור, כי בית המשפט אינו בוחן את שאלת קבילותן, מהימנותן ומשקלן של הראיות, במסגרת הליך ההסגרה (עניין אוזיפה, בפסקה 9; עניין לוין, בפסקה 13; עניין אקווה, בעמ' 689). זיקוק טענותיו של המערער, בהקשר זה, מלמד כי מדובר בניסיון להפחית במשקלן של העדויות, או לערער את מהימנותן, דבר שאותו יש להותיר בידי בית המשפט ברוסיה, ואין מקום להידרש לטענות מעין אלה, במסגרת דיון בשאלת הסגרתו של המערער. יחד עם זאת, רואה אני להבהיר כי, על פני הדברים, אין לקבל את טענותיו אלו של המערער, גם לגופו של עניין. כפי שנקבע לא אחת בפסיקתו של בית משפט זה, אין זה בלתי סביר למצוא פגמים כאלה ואחרים בעדויותיהם של קורבנות לעבירות מין, ואין לצפות מקורבנות אלה לספק לבית המשפט תמונה מלאה, מפורטת ומדויקת לגבי המעשים המיניים שבוצעו בהם, לטענתם (ראו, למשל: ע"פ 919/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 65 (3.9.2015)). ביתר שאת נכונים הדברים, כאשר מדובר בעבירות מין המבוצעות בקטינים (ע"פ 4583/13 ס' נ' מדינת ישראל (21.9.2015)). לפיכך, ומבלי לקבוע מסמרות בדבר, אינני

רואה בעובדה כי הקטינות לא הבהירו אם המערער הגיע לסיפוק מיני, במהלך המעשים, כמו גם ביתר הדברים שצוינו על-ידו, כפגמים היורדים לשורשו של עניין, ואשר יש בהם כדי לפגוע, בהכרח, במשקל עדויותיהן של הקטינות.

19. המערער טען, מראשיתו של הליך ההסגרה, כי ניתן להפריך את "העלילה" הנטענת כלפיו, על בסיס האליבי המובהק, אשר עומד לרשותו, בנוגע למעשים שבוצעו, לכאורה, באי קונבץ. לשיטתו של המערער, י' העידה כי האירוע התרחש בין התאריכים 25.6.2011 ל-30.6.2011. ואולם, באמתחתו של המערער שתי הודעות, בהן יש כדי להוכיח כי הוא לא נכח, באותם ימים, באי קונבץ. לכך יש להוסיף, כך נטען, את צילום דרכונו של המערער, ממנו עולה כי הוא יצא את גבולות רוסיה לטורקיה, ביום 26.6.2011. המערער הוסיף וטען, כי גרסתו זו נתמכת בהחלטה, מיום 4.1.2012, בדבר דחיית העתירה להוספת ראיות, אותה הגיש לגורמי החקירה ברוסיה, כמפורט לעיל. מסמך זה, כך נטען, מבסס, כשלעצמו, את טענת האליבי של המערער. בהתייחס למסמך הרשמי שהתקבל מטעם גורמי החקירה, ואשר הועבר לעיונו, ביום 6.10.2015, טען המערער כי מדובר בניסיון "להזים" את טענת האליבי שהוכחה על-ידו. מהלך זה בוצע, כך רמז המערער, משום שגורמי החקירה התוודעו לאליבי המוצק העומד לזכותו, ולכן שינו, בהודעתם החדשה, את משמעות הדברים שנאמרו בהחלטה, מיום 4.1.2012. משכך, לגישתו של המערער, אין מקום להתבסס על "מסמך ההזמה", ויש להסתמך אך ורק על האמור בהחלטה, מיום 4.1.2012, לצורך בחינת טענת האליבי שהועלתה על-ידו.

אין בידי לקבל את טענתו של המערער בנוגע לאליבי שהוכח, כביכול, על-ידו. ראשית, אציין כי בדומה להשגותיו של המערער באשר למהימנות ומשקל עדויותיהן של הקטינות, הערכאה המשפטית אשר אמורה לברר טענות מעין אלה היא בית המשפט ברוסיה, במסגרת ההליך העיקרי. טענת האליבי של המערער טעונה הוכחה בהתאם לדיני הראיות במדינה המבקשת, ומכאן שמקומה הטבעי והראוי הוא בפני הערכאה הדיונית ברוסיה. למעלה מן הצורך, אוסיף כי לא שוכנעתי שטענת האליבי תעמוד למערער, בסופו של יום. חלון הזמנים, במהלכו שהה המערער מחוץ לגבולות רוסיה, אינו חופף במלואו את התקופה שבה, לדבריה של י', ביצע בה המערער את המעשים הנטענים. עוד יש לומר, כי י' מסרה בעדותה, כי מדובר בהערכה בלבד, באשר למועד שבו אירעו המעשים לטענתה, והיא לא נקבה, בהכרח, בתאריכים מדויקים ("It was 4 or 5 days before my departure. It was my fourth week of stay at the Konovets camp, so it was a period from about June 25, 2011 till June 30, 2011", עמ' 4-5 לתרגום תמליל הודעתה של י', מיום 30.9.2013, נספח ג' לעתירה שהוגשה לבית משפט קמא). ראו, בהקשר זה, את תרגום הדברים שנאמרו במסמך הרשמי שהתקבל מטעם גורמי החקירה, והובא לעיונו ביום 6.10.2015:

"קביעת המועד המדויק יותר שבו ביצע [המערער] עבירות ביחס [ל-י'] תתאפשר לאחר ביצוע מערך פעולות החקירה בהשתתפות [המערער] במקרה של הסגרתו לשטח הפדרציה הרוסית" (עמ' 2 להודעת הועד החוקר של רוסיה, המנהל החוקר הראשי בעיר סנט-פטרבורג, בתיק פלילי מס' 99246, מיום 4.9.2015).

על רקע האמור לעיל, מסרו גורמי החקירה ברוסיה, כי הם אינם מאשרים את טענת האליבי של המערער:

"נכון להיום, הרשות החוקרת לא הגיעה למסקנות כלשהן בדבר אי-מעורבותו של [המערער] בביצוע העבירות ביחס [ל-י'], וכן ביחס [ל-מ' ו-ד']. הגרסאות הנטענות על-ידי הגנתו של [המערער] בדבר אי-מעורבותו בביצוע העבירות בהן הוא נאשם, תיבדקנה במסגרת הליך החקירה בהשתתפות [המערער] בשטח הפדרציה הרוסית" (שם).

עמדתם זו של גורמי החקירה ברוסיה נראית, בנסיבות העניין, כעמדה סבירה והגיונית. לבסוף, מן הראוי להזכיר

כי המערער נחשד בביצוע של עבירות מין גם באי קוס, לגביהן לא נטענה טענת אליבי כלשהי, ודי בכך (על יסוד חומר הראיות הרלוונטי), כדי להצדיק את הסגרתו של המערער לרוסיה.

20. טענה נוספת אותה העלה המערער, נוגעת לפגמים פורמליים בולטים הקיימים, לשיטתו, בחומר הראיות שסופק על-ידי ממשלת רוסיה, במסגרת בקשת ההסגרה. בפרט, נטען על-ידי המערער כי הודעותיהן של הקטינות נעדרות אלמנטים חיוניים, כגון חתימותיהן של הקטינות על גבי טופסי העדות. עוד נטען, כי חקירות הקטינות לא תועדו בוידאו או באודיו, וכי העדויות לא נגבו על-ידי חוקר נוער. סבורני, כי יש לדחות גם את טענותיו אלו של המערער. כפי שהובהר לעיל, חומר החקירה אותו נדרשת המדינה המבקשת לצרף לבקשת ההסגרה, אינו נדרש לעמוד במבחן דיני הראיות של המדינה המסגירה. כפי שנפסק, ניתן להסתפק, לצורך קבלת הראיות המצורפות לבקשת ההסגרה, בעמידה בדיני הראיות המקומיים של המדינה המבקשת. במקרה דנא, שוכנעתי כי הראיות שסיפקה ממשלת רוסיה הינן ראיות אותנטיות, אשר נאספו בהתאם לדיני הראיות המקומיים, מאחר שהן מלוות בחותמות רשמיות של גורמי התביעה המוסמכים. לו תתקבל טענתו זו של המערער, הרי שלאור ייחודיותם של דיני הראיות בישראל, ובפרט, בכל הנוגע להעדת קטינים, קיים חשש כי תסוכל, לעתים קרובות, האפשרות להגיש בקשות הסגרה למדינת ישראל, ככל שבקשות אלה לא תהיינה מגובות בראיות קבילות על-פי שיטת משפטנו. נראה בעיניי, כי אין מקום לקבל גישה מעין זו, העשויה לצמצם, ללא הצדקה עניינית, את האפשרות להיענות לבקשות הסגרה, העונות על התנאים שנקבעו בחוק ההסגרה ובאמנות ההסגרה.

21. אשר לטענת המערער, כי נמנע ממנו להציג ראיות הגנה נוספות, שיש בהן כדי לתמוך בעמדתו, מן הראוי להזכיר את שנאמר בבש"פ 531/93 מנינג נ' מדינת ישראל (1.3.1993):

"הליך ההסגרה אינו חופף בדרך כלל, מבחינת היקף הראיות המובאות בו, את ההליך הפלילי למענו מבוקשת ההסגרה. הואי אומר, אין דיון מלא, כמו בעת המשפט, בפרשת התביעה ובפרשת הסניגוריה. מקובל עלי שעשויות להיות נסיבות יוצאות דופן בהן יש בראיות מטעם המועמד להסגרה כדי לרדת לשורש העניין ולאיים את משקלן של הראיות שהוגשו מטעם המדינה המבקשת; אולם בנסיבות רגילות בוחן בית המשפט את הראיות לכאורה שהוצגו מטעם המדינה המבקשת, כדי לעמוד על כך אם יש לבקשה לכאורה על מה שתסמוך, ואם יש ראיות שהיו מספיקות כדי להעמיד את המבוקש לדין על עבירה כזאת בישראל; הא ותו לא. לשון אחרת, אינני מוכן, לשלול לחלוטין את האפשרות התאורטית שיהיו נסיבות יוצאות דופן - בהן יתן בית המשפט דעתו גם לראיה מטעם המבוקש; אולם בדרך כלל אין לכלול בהליך ההסגרה הבאת ראיות מלאה מצד כל אחד מבעלי הדין על פי סדר דין אדברסרי, כאילו מדובר בהליכה לקראת מסקנה מרשיעה או מזכה. בשלב האמור דנים אך במענה לשאלות החלופיות המוצגות בסעיף 9 לחוק ההסגרה, התשי"ד-1954, ולצורך כך אין, כאמור, מקום לקיום דיון פלילי שלם כמותווה בחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982, הכולל גם פרשת הגנה על ראיותיה".

לא מצאתי, כי מתקיימות בענייננו נסיבות מיוחדות וחריגות, המצדיקות להתיר למערער להגיש ראיות ועדויות נוספות, התומכות בהגנתו. מטעם זה, יש לדחות גם את טענתו זו של המערער.

טענת הרדיפה הפוליטית והפגיעה בתקנת הציבור

22. טענה נוספת, אותה מעלה המערער, מתמקדת בסייגים להסגרה, לפי סעיפים 2ב(א)(1), 2ב(א)(2) עמוד 15

ו-2ב(א)(8) לחוק ההסגרה; וסעיף 3 לאמנת ההסגרה. המערער טוען, כי רדיפה פוליטית של גורמים בעלי עניין היא שעומדת מאחורי בקשת ההסגרה של ממשלת רוסיה. המערער מנסה לבסס את טענתו זו, על הסכסוך שהתגלע בינו לבין גנאדי, שהיה ממונה עליו, שהוא, לדבריו, אדם בעל כוח פוליטי רב. נטען על-ידי המערער, כי המניע העומד מאחורי בקשת ההסגרה נעוץ בפועלו לגיוס תרומות עבור בני נוער המכורים לסמים ולאכזריות, שלא על דעתו של גנאדי. על רקע זה, כך טען המערער, עלה קרנו והוא החל לצבור השפעה והערכה רבה, אף מחוץ לתחומי מדינתו. בה בעת, החל המערער, לדבריו, לרכוש לעצמו שונאים ואויבים רבים, ואלו לא היססו "להעליל" עליו עלילת שווא, מושא בקשת ההסגרה דנן. המערער הצביע על חיזוקים שונים לטענתו זו, ובין היתר, על כך שהעבירות שיוחסו לו, "נבחרו" לצורך ה"עלילה" הנתענת, לנוכח האמור בסעיף 2ב(ב)(4) לחוק ההסגרה, הקובע כי עבירות מין אינן יכולות להיחשב כעבירות בעלות אופי מדיני (ובכך, נשמטת הקרקע מתחת לסייג הנוגע לעבירה בעלת אופי מדיני, לפי סעיף 2ב(א)(1) לחוק ההסגרה). בנוסף, מתבסס המערער בטענתו זו על היקף הפרסום והעיסוק התקשורתי הנרחב ברוסיה, בעניינו של המערער. במסגרת הסיקור התקשורתי הענף, כך נטען, אף רואיין קצין משטרה בכיר, בדרגה המקבילה לדרגת ניצב במשטרת ישראל, וזאת ללא כל סיבה נראית לעין, דבר התומך בטענתו בדבר מעורבותם של גורמים פוליטיים בכירים בהפלתו של המערער. מטעמים אלו, גורס המערער כי מתקיימים בעניינו הסייגים הנוגעים לקיומה של עבירה בעלת אופי מדיני; להפליה; ולפגיעה בתקנת הציבור, בהתאם לחוק ההסגרה ולאמנת ההסגרה.

אינני רואה לקבל את טענותיו אלו של המערער, ודין להידחות. לבד מהעלאת טענות כלליות וסתמיות, לא סיפק המערער, הן בפני בית משפט קמא והן בפני בית משפט זה, כל ראיה ממשית, אשר יש בה כדי להצביע על קיומה של רדיפה פוליטית כלפיו, כנטען על-ידו. בכך, לא עמד המערער בנטל הרובץ על שכמו להוכחת הסייג הנתען, על-פי חוק ההסגרה ואמנת ההסגרה (עניין אלוני, בעמ' 52-53; עניין יגודייב, בעמ' 587). למעלה מן הצורך, אציין כי לא מצאתי ממש בטענת הרדיפה הפוליטית, ככל שהיא מבוססת על מעורבותו של גנאדי בהפלתו של המערער, ועל הסיקור התקשורתי הנרחב, לה זוכה הפרשה בעניינו. כפי שקבע בית משפט קמא, ניכר על גנאדי כי הוא פעל דווקא כדי לסייע למערער ולחזק את ידו. בין היתר, אמר גנאדי למערער: "אתה מבין שאני רוצה להזהיר אותך? אף צעד אל תעשה ללא עורך דין [...] אתה זקוק כאן לעורך דין מנוסה שיוכל לפתור את כל הבעיות האלה". אשר לסיקור התקשורתי הנרחב, סבורני כי אין בכך כדי ללמד על כי גורמים פוליטיים עומדים, כביכול, מאחורי "הפלתו" של המערער. בהחלט יתכן, כי עניינו של המערער זוכה לעניין ציבורי רחב, לנוכח עברו כשחקן כדורגל מפורסם; היותו דמות ציבורית פופולרית, כדבריו; או בעקבות עיסוקו ככומר אורתודקסי, בקהילה. טעמים אלו, כשלעצמם, מבססים את האפשרות כי קיים עניין ציבורי רב בחקירה המתנהלת כלפי המערער, ומכל מקום אין לראות באותו עניין ציבורי משום חיזוק לטענתו, לפיה מקורה של הפרשה בעלילת שווא נגדו.

אשר לסייג, לפיו הסגרתו של המערער עלולה לפגוע בתקנת הציבור, לנוכח החשש מפני הפרת זכויותיו החוקתיות, דבר הצפוי להתממש במהלך משפטו, נראה כי סייג זה אינו עומד למערער. איני מתעלם מדבריו של הכומר גיאורגי אדלשטיין מיכאילוביץ' (להלן: הכומר אדלשטיין), חבר בארגון זכויות האדם "קבוצת הלסינקי המוסקבאית", אשר מצביע על פגיעות בזכויות חוקתיות, אשר עלולות להיגרם למערער, ככל שיוחלט להסגירו לרוסיה:

"בתור חבר בארגון זכויות האדם הוטיק ביותר ברוסיה 'קבוצת הלסינקי המוסקבאית', בעל ניסיון בפעילות המיועדת להגנת על זכויות האדם החל משנת 1988, בהתחשב בהד הציבורי שעורר התיק הנ"ל ברוסיה ובישראל, אבקש לבצע חקירה קפדנית ביותר של נסיבות התיק של הכומר גלב גרוזובסקי [המערער - א.ש.] לפני שתחתום על צו הסגרתו לרוסיה.

בהסתמך על המסמכים הנמצאים ברשותי, אני יכול לומר שבתיקו של הכומר גלב [המערער - א.ש.] קיימות הפרות

חמורות ביותר של זכויותיו החוקתיות. על סמך ניסיוני ועל סמך מסמכים שפורסמו בתקשורת הרוסית הנני טוען שברוסיה מצפה לאב גלב משפט בלתי הוגן, מאסר לתקופה ממושכת כתוצאה מאישום מפוברק ועשיית שפטים בכלא. " (עמ' 1 לנספח י"ב למוצגי המערער).

חרף האמור לעיל, נחה דעתי כי אין חשש, במקרה דנא, לפגיעה בתקנת הציבור, כאמור בסעיף 2ב(א)(8) לחוק ההסגרה. זאת שכן, דבריו אלו של הכומר אדלשטיין אינם נתמכים בראיה כלשהי, ואין בהם, כשלעצמם, כדי להצביע על חשש לפגיעה קשה וממשית בתחושת הצדק, המוסר וההגנות, ואף לא ניכר מהם כי הסגרתו של המערער תהווה משום מעשה התעמרות של ממש בו (ענין סירקיס, בעמ' 346; ענין ברגר, בעמ' 459; ענין אלוני, בעמ' 48-47). יפים, בהקשר זה, דברי השופטת ע' ארבל, בענין אמארה, בפסקה 38:

"תקנת הציבור' הנזכרת בסעיף 2ב(א)(8) לחוק ההסגרה היא מושג דינאמי בעל תכנים משתנים, המיועד לשקף את 'ה'אני מאמין' החברתי של שיטת המשפט. בתי המשפט אמורים ליצוק בו תוכן וליישמו תוך קביעת משמעותו ותחומי התפרשותו. בהקשר של דיני הסגרה עניינה של תקנת הציבור בעקרונות-יסוד, השקפות ואינטרסים של החברה והמדינה שהם כה עקרוניים ובסיסיים, עד שראויים הם כי נדחה מפניהם מעשה של הסגרה' [...]. בפסיקה נקבע כי בהתחשב באינטרסים המדינתיים והבין-מדינתיים שמשרתים מנגנוני ההסגרה, נדרש כי הפעלת הסייג להסגרה, הנעוץ ב'תקנת הציבור', תיעשה בזהירות ובאורח מדוד, ותצטמצם למצבים קיצוניים בלבד, שבהם החשש לפגיעה בנאשם עקב ההסגרה היא בעלת עוצמה וכוח מיוחדים, שיש בהם אף כדי להכריע את האינטרס הציבורי החשוב הטמון במימוש [...] הפעלת הסייג להסגרה מטעמי 'תקנת הציבור' היא, אפוא, בבחינת חריג שבחריגים [...] ותיעשה בזהירות ובאופן מדוד, בנסיבות יוצאות דופן, שבהן מעשה ההסגרה עלול לפגוע בערכיה של המדינה ובעיקרי המוסר, הצדק וההגנות שלה, אשר מטה את כפות המאזניים באופן הגובר על האינטרס הציבורי החשוב שבמימוש ההסגרה." (ראו גם: ע"פ 6426/12 בינארוישובילי נ' מדינת ישראל (25.8.2013)).

סוף דבר

23. על יסוד הנימוקים המפורטים לעיל, אציע לחבריי לדחות את ערעורו של המערער, ולהותיר את פסק דינו של בית משפט קמא על כנו, כך שהמערער יוכרז כבר-הסגרה לרוסיה.

ש ו פ ט

השופט ס' ג'ובראן:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט נ' הנדל:

אני מסכים.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט א' שהם.

ניתן היום, ז' באדר א התשע"ו (16.2.2016).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט
